

Livets Ophold og har en Søn paa 18 Aar som endnu ikke fuldt ud kan det, andrager hun om Rigsdagens Bistand til at faa en højere aarlig Understøttelse, efter at Krigsministeriet har afslaaet en Ansøgning derom.

Udvalget foreslaar Sagen henvist til Krigsministeren.

22. Fra en stor Del Videnskabsmænd og Forfattere om, at der maa blive tilstaaet Dr. phil. Georg Brandes en passende aarlig Understøttelse. (Indbragt den 25de Oktober 1890 af Folketingsmanden for Svendborg Amts 5te Valgfreds, Høgsbro).

Andragerne bemærke, at der i tidligere Aaringer gentagne Gange har været Tale og Forhandling om, at Dr. Georg Brandes skulde ansættes som Professor ved Universitetet. Efterhaanden synes dette Spørgsmaal at være sovet hen, og det er ikke Meningen med denne Henvendelse at vække det til Live paany. De fremhæve kun de økonomiske Følger, som det har haft for ham, at han ikke er bleven Embedsmand. Som Privatmand har han ingen Formue; og siden sin Ungdom, da han oppebar nogen akademisk Understøttelse af sædvanlig beskedent Maaal, har han været henvist til som Forfatter og Privat-Dozent at fortjene, hvad han behøvede for sig og sin Familie. Dertil kom siden 1882 en ved privat Sammenstud tilvejebragt aarlig Understøttelse, der dog aldrig har været bestemt til mere end foreløbig at lette ham en Overgangstilstand under vanstelige Forhold. Man forlanger jo heller ikke af en Mand, at han vedblivende skal leve af privat Hjælp. Og hvad Indtægten af Skrifter og Foredrag angaar, kan man med Sikkerhed slutte sig til, at den maa være aldeles utilstrækkelig til Livets Ophold for en Mand, tilmed en Familiefader, naar hans Produktion søger sin Grundvold i omfattende og vanskelige Studier. Endog for en Forfatter af Romaner og Kuespillet betragtes det i Danmark som i Vængden umuligt at leve alene af sin Pen, saa meget mere da for en Literaturhistoriker og Kritiker, selv om det er en Mand af Brandes's ualmindelige Energi og Arbejdsevne, en Mand, der ogsaa har vundet sig et betydeligt Publikum i andre Lande. Det kan altsaa ikke være anderledes, end at Georg Brandes, der nu snart er 50 Aar gammel, maa imødesee den kommende Tid med meget alvorlige Betyrninger. Det er dem, som man andrager om, at Staten vil hæve ham over, selv om der ikke bliver Tale om Embedsvirksomhed. Man tænker herved ikke paa at afsvæbne Modstanden imod ham. Det vilde ikke alene være umuligt; men Andragerne forbeholde sig hver for sig, paa mangt et vigtigt Punkt at være hans Modstandere. Men man nærer nogen Tillid til, at endog hans mest afgjorte Modstandere maa føle, at et Liv, forbitret af økonomiske Sorger, vilde være en Løb, der ikke stod i noget retfærdigt Forhold til den Virksomhed, han har udfoldet. At vække Modstand, endog hæstigt og i ideel Betydning uforsonlig Modstand, har Ingen nogenstinde undgaet, som med Ild og Energi har kastet sig ind i Kampen om Livets vigtigste Problemer. Og Brandes har baade ved Indholdet og Formen af, hvad han har udtalt, mindst af alle undgaet eller villet undgaa det. Han selv har ikke bejlet til Statens Gunst. Men Andragerne, som af egen Drift fremsende denne Henvendelse, maa tillade sig at minde om, at Staten i vor Tid, baade her i Vandet og andetsteds, har anerkendt Værdien af den ærlig mente og fremragende Forfattervirksomhed, selv om den i flere Henseender opponerede imod, hvad Staten støtter og hædder. Dette gælder om flere Understøttelser, der ere vøterede til betydelige Digtere; thi man maa erindre, at Digtningen i vore Dage ikke mindre end Kritiken tager Parti i Kampen mellem Livsanskuelserne. Om der end i vort Folk kun findes meget faa, som i det hele vilde erklære sig for Georg Brandes's Tilhængere, saa findes der ogsaa blandt læsende og tænkende Mennesker meget faa — om nogen — som ikke anerkende hans store Talent, hans literære Fortjenester i mange Retninger, hans sjældne Fliid og Rundskab. Saa afvigende som Meningerne om ham ere, saa vil det dog fra de forfælsigste Sider blive indrømmet, at man aldeles ikke vilde kunne tænke sig vort Mandslivs og vor Litteraturs Udvikling i de sidste 20 Aar uden ham. Han har fremkaldt mangan berettiget Anse, men han har ogsaa vakt megen bejlet Beundring. Det har været hans Gendommelighed idelig at fremdrage Stridspunkter; men derved har han som faa andre bidraget til at holde Nationens aandelige Liv vaagent. Mangan mærkelig Strømning i Udlandets Litteratur og Tænkning har han ledet ind i vort Land. Der kunde ogsaa udpeges en Række af hans Skrifter, som sandsynligvis